

Замежная прэса, у тым ліку маскоўская, лічыць невыпадковымі сімпатыі беларускага презідэнта да Гітлера (читайце стар.3)

СВАБОДА

6 сіння 1995 г.

№56

Кошт свабодны

Год заснавання 1902
Выходзіць з 1990
Галоўны рэдактар Ігар Германчук
Заснавальнік Павел Жук
Выдавец "Газета СВАБОДА, Ltd."
Наклад 42000
Адрас рэдакцыі:
220088, Менск, вул.Іванаўская, 56
Тэл./факс 362441

ДОСЛОВНО

Из газеты Washington Post

Соединенные Штаты обвинили президента Беларуси

В том, что он "в некоторой степени сохранил симпатию к тактике и целям нацистов в Европе во время Второй мировой войны

Администрация Клинтона заявила, что недавние заявления белорусского президента немецкой газете, где Лукашенко показал свое уважение к стилю руководства нацистского лидера Адольфа Гитлера, были совершенно неуместны и показали симпатию к лидеру, который приказал уничтожить по меньшей мере 6 миллионов евреев. "Такие замечания абсолютно недопустимы для любого лидера государства, особенно в той части света, которая на

еет газеты, приостанавливает деятельность профсоюзов и добивается абсолютной власти.

В дополнение к критическим замечаниям в адрес выступлений Лукашенко Дэвис поставил под сомнение справедливость результатов парламентских выборов, прошедших 29 ноября, перед которыми белорусский президент призвал избирателей не идти на избирательные участки. Международные обозреватели подвергли критике серьезные ограничения, введенные Лукашенко на кандидатов в депутаты, позволяющие им тратить на избирательную кампанию не более 50 долларов. Официальные результаты нет до сих пор. Это ставит под сомнение искренность заверений правительства о свободных и честных выборах.

Washington Post, 1 сіння
Перевод Глеб ЕРМАКОВ

«Пред нами пример Беларуси. Год назад она выбрала Лукашенко. Сейчас он разогнал парламент и выступает с похвалами Гитлеру за то, как Адольф мудро консолидировал нацию. Для нации Лукашенко гитлеровская консолидация обошлась дорого. Погиб каждый четвертый. Дети выживших выбрали себе хорошего президента. Искреннего, честного, доброго, до слез страдающего за свой народ. Что ж делать, если ему не с кого брать пример, кроме как с Гитлером?

Честные и глупые, оказывается опасны. Умные и лживые – опасны не меньше. Значит, надо выбирать умного и честного».

"Московский комсомолец",
29 ноября 1995 г.
(Публикации российской прессы на эту тему читайте на стр.3)

**СВАБОДА – газета для тых,
хто хоча ведаць
больш за астатніх**

Падпісны індэкс 63887

Кошт падпіскі на 1996 г.:
9.000 руб. – за месяц
27.000 руб. – за тры месяцы
54.000 руб. – за пайода

**СВАБОДУ можна выпісаць
у любым паштовым аддзяленні**

Падпісная кампанія працягнута
да 10 сіння

Чернобыль отнимает у Беларуси ее будущее, а государство прячет голову в песок

В Могилеве Белорусский фонд "Детям Чернобыля" Геннадия Грушевого провел семинар "Чернобыль и дети", на котором обсуждались проблемы здоровья детей, подвергшихся воздействию радиации.

Ученые и врачи-практики сообщили результаты своих пятилетних исследований. Отмечалось, в частности, что из 600 тыс. детей, проживающих на загрязненных территориях – 500 тыс. больны, 20 тыс. инвалиды,

20 тыс. имеют отклонения в психике. По данным Национального института генетики, рост врожденных пороков у детей из загрязненных районов Беларуси составляет от 30% до 80% (на территориях с загрязненностью 5 кюри и 15 кюри соответственно).

По словам заведующей отделением новорожденных детей Могилевской областной детской больницы Татьяны Прищеповой, матери из загрязненных районов в 55% случаев рожают недоношенных детей. Она так-

же сказала, что все чаще встречаются неизвестные ранее нашим врачам болезни. Например, связанные с воспалениями щитовидной железы, когда она сама себя уничтожает. За два года (1993-94 гг.) было зарегистрировано 60 случаев таких заболеваний, а в текущем 1995 году – уже 93.

Врачей также беспокоит, что люди перестали опасаться последствий Чернобыля – в загрязненных лесах собирают грибы, ягоды и кормят этим детей.

Сымон ГЛАЗШТЕЙН

У нядзелю, 10 сіння – другі тур выбараў

Што нясе новая камуністычная пагроза?

Вядома, што 29 лістапада колькасную перавагу зноў атрымалі камуністы, якія выйшлі ў другі тур у 72 аругатах з 119. І паколькі выбары праходзілі пад лозунгам "абы выбраць", на гэты факт пакуль мала хто звязвала вялікую увагу.

Наша грамадзства цяпер спрабавалі заклапочанае найперш проблемай колькасці абраных дэпутатў, адсумуўшы на задні план пытаныне якасці. Між тым, прысыць на выбары – гэта яшчэ язначыць выбраць "абы каго", пытаныне "што лепей: жыць без парламанта ці з парламантам камуністычным" гучыць на вельмі прыемна.

Калі некаторыя аналітыкі чамусыць ўзлётненія, што ад цяпрашніх камуністаў ня варта чакаць вялікай шкоды, гэта мне здаецца небяспечным. З адным можна пагадзіцца: сапраўды, цяпер – "яятыя" камуністы. Гэтыя яцні горш. Тыя былі не камуністамі, а "членамі КПСС" – цынікамі і прагматыкамі. Гэтыя ж з'яўляюцца даволі артадаксальнымі прыхильнікамі антигуманнай па сутнасці ідэі з усімі яе атрыбутамі – дыктатурай праклетарыяту, класавай барацьбой і г.д.

Беларускія камуністы нават да-

лёкія ад сваіх расейскіх калегаў: тяя маюць фактычна сацыял-дэмакратычную аснову, нашыя ж бліжэй да бальшавікоў. Нават "разфармісці" ўнутрыпартыйны курс Віктора Чыонія ягоныя таварышы па арганізацыі прызналі неадпаведнымі сітуацыі, і фактычна ўлада ў ПКБ перайшла да "цывёрдакаменінных" Васіля Новікова і Сяргея Калініка. Аналогіі з "з'яўрамунізмам" 60-70-х гадоў (Францыя, Італія) у дачыненні да "нашых" гучыца па меншай меры недарэчна – беларускія камуністы нават маюць сур'ёзныя сацыяльна-еканамічныя праграммы, акрамя закліку "вярнуць" і "спыніць". Гэта трэба сумнівацца, што з прыходам у парламант яны пачнинці ажыццяўляць менавіт гэтую праграму: "спыніць" прыватызацыю, прадпрымальніцтва, кантакты з МВФ і Захадам увогуле, "вяр-

нуць" грамадзкую ўласнасць, планава-размеркавальную сістэму і чэргі.

Што да адносіна з Лукашэнкам, то тут камуністы ўжо выяўляюць знакамітую дыялектыку. Хоць яны ў сваій праграме заяўляюць пра неабходнасць скасавання інстытуту прэзідэнцства, канфліктаваць з Лукашэнкам ПКБісты пакуль не сцьпішаюцца. Аднак камуністы – гэта такая партыя, якая, як сведчыць гісторыя, ніколі не спыняеца на вынішэнні толькі ворагаў, паступова пераходзячы і на хайрусынікі. Хто можа прынесці большую шкоду Беларусі – камуністы ці Лукашэнка – пытаныне спрэчнае, але першым заніца адно адным, яны "разбяруцца" з усімі іншымі. А пад ёхнім "разборкам" можа рухнуць усі Беларусь.

Віталі ЦЫГАНКОЎ

Дзяцей прадавалі. І ня толькі у Гішпанію

Пра продаж беларускіх дзяцей у Гішпанію паведамілі на мінульым тыдні некаторыя сродкі масавай інфармацыі Беларусі. Спасылаючыся на інфармацыю, атрыманую ад расейскага агенцтва ТАСС, съцвярджалася, што каля 20-ці сем'яў у Барселоне ды Мадрыдзе набылі беларускіх дзяцей коштам ад 10 да 40 тысячячаў даляраў.

Аднак Пірзнейскі пайвостраў не адзіны адносіны, куды пад выглядам хворых перапраўлялі здаровых дзяцей-сіротаў з Беларусі.

Аб гэтым паведамілі ў нацыянальным бюро Інтэрполу карэспандэнты СВАБОДЫ, якія з'яўлююцца па інфармацыі аб згаданых фактах. "Такіх ж справы цяпер "раскручваюцца" адносна іншых краін, але паліцыя там хавае апляртыйную інфармацыю, але вось гішпанія аказаўліяя занадта гаварімі", – заяўві краінік беларускага бюро Інтэрполу Пётр Скаржэўскі. Ён лічыць, што раптоўнае з'яўленне звыстак з Гішпаніі ускладніць задачу съледства: "Вы ювіце, які ланцуг даводзіцца разблытаўца, каб даказаць, што дакументы на ўсынаўленыне здаровых дзяцей, які аказаўся ў той жа Гішпаніі пад выглядам нібыта хворых, аформленыя не за так."

Што датычыць канкрэтных лічабуй аб 20 прададзеных дзяцей коштам 10-40 тыс. даляраў за кожнага, то шыф беларускага бюро Інтэрполу называў іх "высмактаннымі з пальца". Па ягоных словам, справа толькі высьвяляеца, але нейкіх канкрэтных памерах падобных контрактаў і ўсім кошце казаць пакуль рана.

А.Г.

Вызначаюць узровень нацыяналізму

Гарадзенскі ўніверсітэт

Імя Янкі Купалы зноў трасе прэзідэнцкай камісіі.

Адзін універсітэцкі прафэсар, які прыехаў у Горадню з Рэспублікі, ужо трэці раз напісаў данос у прэзідэнцкую адміністрацыю. Правяральшчыкі вызначаюць узровень распавяждвальнінні "нацыяналізму" ва ўніверсітэце пры дапамозе адмысловых анкетаў. Прычым студэнтам і выкладчыкам раздадзіць розныя анкеты, распрацаваныя сталічнымі спэцыялістамі па баражбе з нацыяналізмам.

Віктар СІДОРЧЫК

Лукашэнка сустрэўся з Кебічам

28 лістапада, каля 10-й гадзіны раніцы па ініцыятыве Аляксандра Лукашэнка адбылася сустрэча прэзідэнта з былым прэм'ерам Вячаславам Кебічам.

Добра інфармаваная крыніца паведаміла, што падчас сустрэчы А.Лукашэнка спрабаваў дасвесьці Вячаславу Кебічу, што "скандал з вэксаліямі" на быв арганізаваны з падачы прэзідэнта. Лукашэнка таксама паведаміў, што скандал арганізавалі ягоныя "бядарныя памочнікі", а сам прэзідэнт жадае бачыць Вячаслава Кебіча сылкірам новага парламанту. Экспрэм'ер, як паведамляе крыніца, успрыніў прапанову прэзідэнта стрымана, і не сказаў ні "так", ні "не". А.Лукашэнка прасіў у В.Кебіча дапамогі ў арганізацыі візіту расейскага віцэ-прэм'ера Алега Саскаўца.

СІМ

7 сіння ў 18.30
у менскім
Доме літарата
па вул. Фрунзе, 5
адбудзеца вечарына
"Под зоркаю Пагоні",
прысьвечаная выхаду
збору твораў
Максіма Багдановіча

Перед тем, как сделать выбор...

Иван НИКИТЧЕНКО,
доктор
сельскохозяйственных наук,
профессор,
член-корреспондент
АН Беларусь

Меня нельзя отнести к националистам ни по происхождению, ни по убеждениям, ни по роду моей прошлой деятельности. По национальности я русский. Во времена СССР руководил Западным отделением Всесоюзной академии сельскохозяйственных наук, которое координировало научные исследования по сельскому хозяйству в Беларусь, Литве, Латвии и Эстонии.

Но то, что делается сейчас под видом интеграции с Россией, я не могу назвать иначе, как прямым грабежом Беларусь. Подлинный недавно таможенный союз уже нанес значительный экономический ущерб каждому из нас. Согласно этому соглашению, все товары, ввозимые из других стран, кроме России и Казахстана, облагаются таможенной пошлиной (15% и более) и налогом на добавленную стоимость (в среднем 20 и более процентов). В результате цена товаров на белорусском рынке увеличивается в сравнении со стоимостью в стране-производителе как минимум в два раза. Мы не производим многое из необходимого. У нас уже не хватает обычного продовольствия – почти нет своей рыбы и рыбных консервов, дефицит своего сахара, растильного масла и других продуктов питания. В России и Казахстане этого тоже нет. Зато есть в избытке в Германии, Франции, в соседней Польше и странах Балтии. Однако условия таможенного союза таковы, что за продукты "из-за бугра" нам, рядовым покупателям, приходится платить многое дороже. Такая же история с автомобилями. В результате российско-белорусского таможенного соглашения мы оказались отрезанными от западного автомобильного рынка. В угоду российским капиталистам введены немыслимые таможенные тарифы на автомобили из западных стран, а цены на российские автомобили резко возросли. Это заставляет многих наших сограждан расстаться с мечтой заменить когда-нибудь недорогой, пусть даже не новый, автомобиль.

В соответствии с тем же договором, руководство Беларусь дарит российским "денежным мешкам" (но не русскому народу) средства за транзит через нашу территорию около 60 млн.

тонн нефти, 34 млрд. куб. метров газа, более 370 тысяч автопоездов, многих сотен тысяч железнодорожных вагонов. Бесплатно эксплуатируются российской армией военные объекты. По средним европейским меркам все это стоит 2,3–2,5 млрд. долларов США в год, т.е. из кармана каждого жителя Беларусь, включая грудных детей и глубоких стариков, изымается ежегодно 2,5 млн. рублей.

Перечень подобного рода фактов можно продолжать. Но и это вполне достаточно для того, чтобы видеть необходимость сильной законодательной власти, способной контролировать власть исполнительную. Такой властью у нас по Конституции является Верховный Совет. Чем дальше его не будет, тем хуже будет нам всем. Поэтому каждый, кого волнует собственная судьба и будущее страны, должен принять участие в выборах.

Теперь о другой стороне медали. За кого голосовать? За коммунистов, обещающих дешевую колбасу и возврат в социалистический рай? За аграриев, стоящих грудью за сохранение в наследством виде колхозов и совхозов? Или за тех немногих демократов-профессионалов, пробившихся во второй тур голосования?

Я не могу поддержать ни первых, ни вторых. И вот почему.

В предвыборной программе коммунисты ставят вопрос: "с кого выскать за спад производства и безработицу, нравственную деградацию общества, разгул преступности и всеобщий развал?" Ответ простой – спросите со своих коллег, правивших нами предыдущие 5 лет. В.Кебич до поста премьера был вторым секретарем Минского обкома КПБ, вице-премьер С.Линг – секретарем ЦК КПБ, М.Мясникович – зав. отделом ЦК КПБ, М.Демчук – зав. отделом ЦК КПБ. Из членов предыдущего правительства пожалуй, только министр сельского хозяйства и председатель ЦСУ не прошли школы партийной работы. Из шести председателей облисполкомов – только одного (витебского) миновала эта участь. В районах почти повсеместно после известного постановления ЦК КПСС первые секретари райкомов пересели в кресла председателей райисполкомов. И сидят там до сих пор. Сегодня многие подались в президентскую вертикаль. Никто из них в 1991 году не вышел из компартии, лишь некоторые заявили о приостановлении членства в КПСС.

То же самое можно сказать и

об аграрной партии. Это часть коммунистической партии, состоящая из руководителей хозяйств и чиновничего люда, пристроившегося к общей кормушке. Эти люди тоже приложили руку к развалу сельского хозяйства. Сегодня уважаемые председатели колхозов и директора совхозов под "спасением" нынешних хозяйств понимают прежде всего сохранение своих привилегий, возможностей брать из общественного хозяйства по сути дела бесплатно все, что захочется, бесконечно распоряжаться чужим имуществом, быть вершителем людских судеб. Разве мало было случаев, когда вновь назначенный руководитель в течение года строил себе за счет хозяйства дом, приобретал автомобиль и изгонялся с должности за развал колхоза или совхоза.

Возьмем другой случай. Сейчас только и слышно, что сельскому хозяйству нужно выдать из казны побольше денег и тогда дело пойдет. Не пойдет. Просто больше средств будет разворовано. Вспомним август 1994 года. Сразу после президентских выборов А.Лукашенко выделил сельскому хозяйству для проведения уборочных работ и озимого сева около 4 триллионов рублей (до деноминации). Казалось бы, все счета колхозов и совхозов должны быть расчищены. Но тем не менее, по состоянию на 1 октября того же года их долг составлял 263 млрд. рублей. Где же делились выделенные деньги, в какой черной дыре они исчезли и в чьих карманах осели?

Я связываю свои надежды с третьей группой – кандидатами от демократических сил. Это люди, которые хорошо известны своей принципиальностью, честностью, высоким профессионализмом. Я не сомневаюсь, что Валентин Голубев, Юрий Беленький, Сергей Антончик, Владимир Заблоцкий, Александр Крыжановский, Геннадий Карпенко, став депутатами, сумеют позитивно повлиять на уже избранное прокоммунистическое большинство парламента. Я убежден также, что избирателям не придется сожалеть в будущем, если они сделают свой выбор в пользу Ю.Хадыко, С.Гусака, М.Кобасы, Г.Куневича, Л.Грязновой, которые вышли во второй тур в Минске.

Я твердо уверен, что эти люди не пронадут Беларусь за несколько серебренников. Они сами не станут наживаться на бедности нашего народа и не дадут это сделать другим. За этих депутатов никому не будет стыдно.

Гитлер как модель рыночного социализма... Гитлер как образец для подражания по части внешнеполитического курса... Стоп. Вот здесь Лукашенко готов Адольфа чуточку подправить и покритиковать. Не стоило тому так горячиться с походом на Восток. Вот если бы тогда, в 1941 году, он не облазился планом "Барбаросса"...

Если бы не тот план, сейчас можно было бы не вспоминать треклятый план Эрхарда...

Любовь зла – полюбишь и козла. Полтора года назад белорусский народ полюбил Лукашенко. Из всех претендентов на пост президента фигура борца-одиночки Лукашенко выделялась своей "неноменклатурностью" и... непредсказуемостью.

Идея о том, что необходима "свежая струя, способная очистить от нечестных людей пространство, называемое властью", овладела массами. 80 процентов избирателей проголосовали за человека, пообещавшего, что первый его президентский указ "будет расстрельным".

Через полтора года "свежая струя" ответила на любовь народа, заявив в интервью немецкой газете Handelsblatt следующее: "История Германии – это слепок истории Беларусь. Общество Германии было поднято благодаря сильной власти, благодаря Гитлеру. Германия – это пример, когда общество консолидируется вокруг одного лидера, и это идет на пользу государства!"

На протяжении пятидесяти послевоенных лет, пожалуй, ни один президент не позволил себе так любовно отозваться о вожде германского нацизма. И вдруг это звучит из уст главы Беларусь, родины Хатыни. Германские журналисты не стали "засвечивать" Александра Лукашенко: интервью пошло с купюрами. Никто бы так и не узнал об истинных привязанностях белорусского лидера, если бы не местное радио, которое записывало интервью параллельно с немецкими журналистами. В четверг (23 ноября) во второй половине дня минчане услышали своего президента полностью. Разгорелся скандал. Слова Лукашенко были растиражированы во многих средствах массовой информации, в том числе иностранных. В понедельник президент собрал главных редакторов центральных белорусских газет и трех иностранных журналистов. На лобовой вопрос, что он имел

**«Московский комсомолец»:
«Избиратели должны быть
готовы, что «железная рука»
ударит по их же собственной шее»**

виду, говоря "о позитивной деятельности Гитлера", Лукашенко сообщил, что он от своих слов не отказывается. Но не проводит параллели между тем, что делал Гитлер, и что делает он в Беларусь.

Конечно, Лукашенко не может "проводить параллели". У "консолидирующего лидера" Гитлера была консолидирующая идея – националистическая. У Лукашенко, как известно, нет даже национальной идеи. Свое правление он начал с замены национальных белорусских символов на прежние советские. Вторая консолидирующая идея Гитлера – подготовка к войне – тоже несвойственна президенту Беларусь. "Дай Бог проглотить такой кусок, как Беларусь", – заявил Лукашенко, когда его обвинили в притязаниях на российское президентское кресло. Тем самым он довольно четко обрисовал свои цели. В которых и просматриваются причины восхищения фюрером: Гитлер сумел стать лидером, а Лукашенко к этому только идет. Но с целенаправленностью, которой ему не занимать. Для начала Лукашенко удущил свободную прессу, разогнав неугодных редакторов, подчинил себе радио и телевидение. Повозмущались и пережили. Затем прижал к ногтя парламент, грязь разогнать его "сей секунд", поскольку у них истек срок полномочий. А для наглядности про-

Когда избиратели покупаются на обещания немедленно навести порядок "железной недрогнувшей рукой", они должны быть готовы к тому, что эта рука ударит по их же собственной шее. И это касается не только Беларусь.

**Елена КОРОТКОВА
Юрий ЛЕШКЕВИЧ
"Московский комсомолец",
29 ноября 1995**

Коммерсант-Daily:
**«Гитлер тоже
был не из дворян...»**

Перед очередным туром парламентских выборов в Беларусь, намеченным на воскресенье, в республике царит странная атмосфера.

Дело не в пассивности избирателей, уставших от постоянных тяжей президента с Конституционным Судом и парламентом, и даже не в той двусмысленной ситуации, когда в республике существует по сути два парламента – старый и новый, недоизбранный в мае. Странно то, что к довыборам парламента откровенно скептически относятся тот, кто призван выступать в роли гаранта Конституции, то есть президент. Тяга Александра Лукашенко к единоличной власти становится все откровеннее. И скандальное интервью германским журналистам – лишь одно из ее проявлений.

Администрация президента, предчувствуя международный скандал, попыталась дело замять. Просочившиеся в прессу комментарии по поводу интервью (которое, кстати, транслировалось по местному радио) руководитель пресс-службы президента Владимир Заметалин назвал "уткой, запущенной в очередной раз белорусскими националистами накануне повторных выборов в ВС". "Выросший в простой крестьянской семье белорусский прези-

dent, впитавший всю горечь и трагизм истории своего народа, вернувший Беларусь ее государственные символы, знающий, что фашисты сожгли в республике более двух тысяч деревень и городов, не может позволить себе высказываний, которые поспешили назвать "очередной белорусской сенсацией". Каждый слышит то, что хочет услышать", – заключил пресс-секретарь.

Однако заявление пресс-секретаря вызывает ряд вопросов: во-первых, при чем тут "утка", если интервью транслировалось по радио, во-вторых, при чем тут крестьянское происхождение президента? Гитлер, в конце концов, тоже был не из дворян...

Впрочем, наблюдения за политикой Лукашенко и его стилем поведения наводят на размышления и несколько другого рода.

Многие политологи говорят о новом явлении на постсоветском пространстве – не просто популистском стиле в политике, но и маргинальном. И объянить его личными качествами или просто непрофессионализмом того или иного политика или его советников не стоит. Тут действуют объективные обстоятельства.

Нельзя не считаться с тем, что советская элита – нравится это кому-то или нет – вобрала в себя самые активные силы общества.

**Анна БАНЕВА
Георгий БОВТ
Коммерсант-Daily, 29 ноября**

«Московские новости»:

«Что у Лукашенко на языке...»

Заявление президента Беларусь Лукашенко в интервью немецкой газете Handelsblatt о гитлеровском порядке, который может стать примером для бедствующей Беларусь, достаточно скандально, но ничего сенсационного и неожиданного в нем нет. У президента ведь с языка сорвалось то, что у очень многих "спасателей" и державников на уме. В том числе и российских.

Гитлер как рецепт выхода из экономического кризиса и консолидации нации...

Гитлер как модель рыночного социализма...

Гитлер как образец для подражания по части внешнеполитического курса...

Стоп. Вот здесь Лукашенко готов Адольфа чуточку подправить и покритиковать. Не стоило тому так горячиться с походом на Восток. Вот если бы тогда, в 1941 году, он не облазился планом "Барбаросса"...

Если бы не тот план, сейчас можно было бы не вспоминать треклятый план Эрхарда...

Юрий БОГОМОЛОВ
"Московские новости",
26 ноября

АПОШНЯЯ ПАЛАСА

СВАБОДА
6 снежня 1995 г., №56

Судзяць кантрабандыстай

У Горадні распачаўся суд над групай з 20-ці чалавек, якія перапраўлялі ў Польшчу крадзенныя яхдамікіты. Ажыццёўлялася перавозка кантрабанды з дапамогай супрацоўнікаў беларускай памежнай і мытнай службы. Падстрахоўвалі іх на другім баку мякы палікі.

"Юныя съледапыты"

Міліцыя затрымала трох маладзей, якія на старых могілках у Горадні раскопвалі магілы.

У прыватнасці, яны ўскрываю труну царскага афіцэра, бо ўбачылі на надмагільным здымку нябожчыка з ордэнам, шаблій і залатым сігнэтам на пальцы. Чэрэп, выцягнуты з магілы, адзін з вандалаў выкарыстоўваў у сябе дома як попельніцу.

B.B.

Новы год будзе без фэзервэрку

Горадзіцкі ўлады Горадні забаронілі з 2 снежня продаж у горадзе патардаў.

Парушальнікі будуць пазбаўляцца ліцензіі на права гандлю ў межах гораду.

С.МАКС

Лейтэнант

«мільянэрам» ня стаў

У Бабруйску затрымалі 23-гадовага лейтэнанта міліцыі.

Яго "ўялі" ў момант атрымання хабару ў памеры 1 млн. рублёў. Лейтэнант, супрацоўнік Ленінскага РАУС Бабруйска, вымагаў гроши ў прадпрымальнікаў, абязядачы закрыць крымінальную справу, па якой праходзіла іхная фірма.

Сымон ГЛАЗШТЕЙН

"Гуманны" маньяк

У Магілёве затрымалі 18-гадовага маньяка. Ягоным нападам падвергліся шасціцца непаўнагодзіных дзячынік.

Свае планы ён ажыццяўляў у ліфце. Патрапіўшы ў міліцию, гэты чалавек (ён прызнаны психічна нормальным) заявіў, што нікога не спрабаваў згвалціць, а ўсяго толькі марыў дакрануцца да дзячочага твару да пацалаваць яго.

Тры небядыспечныя літары

Пяцёра жыхароў Магілёва з'явіліся ў пракуратуру, з дапамогай якіх яны спадзяюцца вірнуць гроши, здадзеныя раней фірме, якая прадстаўляе на Магілёўшчыне славутасць АТ "МММ".

Фірма "Рашон" абязцала сваім кліентам 25% гадавых штотэмесяц, у той час як банкі давалі толькі 7%. 15 чалавек спакусіліся на щоднія абязцанкі, іхнія ўклады склалі ад 5 да 20 млн. рублёў. Сёння надзея ёна тое, што гроши "ахвярам трох літар" вернуць, дужа мала: заснавальнік "Рашона" – жыхар Масквы, а дзе гроши – невядома.

Іван ЗАСАДА

СПОРТ

ГАНДЕБОЛ. Мужчынскія зборнія Беларусі на трапіле ў фінальную стадыю чэмпіянату Еўропы. Гэта стала відома пасля таго, як нашыя перамаглі дома чэмпіёнаў сьвету – каманду Францыі – 31:28, але потым прыграбілі ў гасці ў Ісландыі – 25:28.

Напярэдадні афіцыйных матчаў нашыя перамаглі зборную Элітпу – 27:24, узімшы тым самым разлані за паразу на чэмпіянаце сьвету ў Ісландыі.

СПАРТОВАЯ ГІМНАСТИКА

Зноў вызначылася бабруйчанка Алена Піскун. Пасля поспеху ў Атланце, дзе яна стала прызірам у мінагаборі, Алена выйграваў спаборніцтвы на брусах на этапе Кубку сьвету ў Цюрху (Швайцарыя).

ВАЛЕЙБОЛ. Па рознаму склаўся ліс трох беларускіх клубаў, якія выступалі ў ўзрэгейскіх кубковых турнірах.

Чэмпіёнкі краіны валейбалісткі менскага "Амкадора" абодва матчы гулялі ў гасці ў Канах іх двойчы перамаглі чэмпіёнкі Францыі – 3:0, 3:1. А вось спартсменкі "Гомельдрэзу" пашанцавала: іхнія албанскія суперніцы па Кубку кубку па невядомых прычынах не мачты не з'явіліся, а таму ім залічылі тэкстыную паразу з лікам 0:3. У мужчынскім турніры валейбалісткі "Камуністыкі" (Горадня) без праблемаў разабраліся з гасціцамі з "Югарону" (Македонія) – 3:0, 3:0. Абодва матчы гулялі ў Горадні.

■ Зборная Italii заваявала ў Японіі Кубак сьвету, выйграўшы ў суперніку ўсе 11 падэйнікаў. На другім месцы – каманда Галандыі, на трцім – Бразіліі.

ФУТБОЛ. Французскі часопіс *Onze Mondial* па выніках аптымальна 20 тысяч чытачоў прызнаў лепшым футбалістам Еўропы 1995 года нападаючага "Мілану" ліберыра Дэйрджа Веа. Ён набраў 42,4% чытаціў галасоў. Рэберта Баджо –

Бэрнар Тапі асуджаны

10,4%, Паола Мальдзіні – 8,3%.

■ Эўрапейскі саюз футбольных асацыяцый (UEFA) дысквалікаваў на два матчы ўзрэгейскіх кубку ігроку ангельскага *Blackburn'a* Грома Ле Со і Дэйда Бэццы за бойку ў матчы з місіхўскім "Спартаком". Абодва футбалісты заплатіць яшчэ і штраф па 20 тысяч фунтаў стэрлінгаў кожны.

■ Былога презідента марсальскага "Алімпіка" Бэрнара Тапі прыгаварылі за спрабу подкупу футбалісту клуба "Валансен" з мэтаю фальсіфікацыі выніку матча да двух гадоў турэмнага зняволенія (з іх 16 месяцаў – умоўна) і штрафу ў 20 тыс. франкаў. Апроч таго, Тапі забаронена на працы трох гадоў займацца афіцыйнымі пасадамі. Дарэчы, у свой час Тапі быў пратэзж былога презідэнта Францыі Франсуа Мітрана. Відаць, чагосьці не даглядзеў мудры Францыя ў спрэчніх Бэрнары.

■ Рэкордная колькасць краінаў – 172 – падалі заяўку на ўдзел у чэмпіянаце сьвету па футболе, фінальны турнір якога пройдзе ў Францыі летам 1998 года. У адборачным турніры будзе дэбютаваць і зборная Беларусі.

■ Былы менскі дынамавец, апошнія два гады футбаліст ізраільскага клубу "Бней Егуда", Сяргей Герасімец развязаў канфлікт з кіраўніцтвам клубу. Аднак Герасімец не можа пакінціць Израиль – яму выставілі рапунак на 120 тысяч доляраў. Што ён будзе рабіць – пакажа час.

ХАКЕЙ. Менскі "Цівалі" заняў апошніяе, 14-е месца ў Заходній канфэрэнцыі МХЛ, набраўшы ў 26 матчах ўсяго 5 ачкоў.

Цяпер "Цівалі" згуляюць у турніры каманд, які будзе аспрачваць месцы з 15-га па 28-е. Дэльце каманды, якія зоймуць апошніяе радкі, пакінць лігу. Таму ўжо першыя матчы другога этапу мінчуки правялі па-бясвому. Ва Ўцыць-Камінградскія яны перамаглі мясцовыя тарпіздайды – 6:3, а ў Карагандзе саступілі з мінімальным лікам "Булату" – 1:2.

ТЭНІС. Піт Сампрас і ягоныя таварышы па зборнай ЗША Тод Марцін і Джым Кур'е заваявалі Кубак Дэйвіса (першынство сьвету сярод клубных каманд) – 2:0.

ГРЫМОВЫ СПОРТ. Нарэзка Ласі К'юс, пасля перамогі ў ЗША на трасе слаламу-суперганту і другога месца ў хуткінсім спуску, працягвае ўпружнені лідаўшы Кубку сьвету, апрацоўваючы швайцарца фон Грунігена больш як на 150 ачкоў.

НАСТОЛНЫ ТЭНІС. Уладзіслаў Самсонав з Менску выйшаў у паўфінал адкрытага першынства Швэці, дзе сустрэўся са сваім аднаклубікам па дзюсэльдорфскім "Барусі" немцам Ёргам Раскопфам.

СКАЖКІ З ТРАМПЛІНУ. 18-гадовы фін Янс Ахонэм дабіўся ў Ліхемахры (Нарвегія) перамогі на этапе Кубку сьвету, скончыўшы дай за ўсіх – на 123 і 131 метр.

Падрыхтаваў Сямён Плоц

АСАВІСТАЕ

Эманспацыя па-беларуску

У сваіх правах нашыя жанчыны фактычна ўжо пераўзішлі моцны пол, аднак не съпяшаюцца браць на сябе нейкія абавязкі

Здаецца, беларускія жанчыны добра засвоілі выказванье Маркса "у мужчынах я цяно силу, у жанчынне – слабасць". Для апраўдання слабага полу ўгугле прыдумана прыказак і гэтак званых афарызмаў. Стосы юнгай напісаныя дзеля правядзення адной ідэі – нібы ўсе непрыемнасці, прыкрасы – гэта вынік выключна жаночай загадкавасці і неспасыцільнасці жаночай настрыні.

Самае крӯйднае, што можна адкрыць падчас назірання за іншымі сем'ямі, у наступным: ніхайні тут будзеш са сваім пункту гледжання ідзельным мужам, ты ўсё адно не ўратуешь ад дробных напрокоў тыпу: чаму не павесіў на гавіці на вешалку, чаму твае шкарпеткі ляжачы не на крэсле, а пад ім? А можа чалавек менавіта так усім практычна парадок? Пара-дак – гэта калі відома, дзе ляжыць тая ці іншай реч, а не тады, калі "дзеля парадку" спартовыя штаны, што надзяянаш штодні, штодні ж хаваюцца ў самую дзялінку на вешалку, чаму твае шкарпеткі ляжачы не на крэсле, а пад ім?

Нават я, самы шчасливы з усіх мужчынаў, адчуваю на ўласнай асобе "эманспацыю па-беларуску". Трэба сказаць, сябе я з неапраўданымі гонарами называю "двойчы мужчынам". Па-першое, я мужчына ў старым, артадаксальным сэнсе – я зарабляю гроши, выконваючы гістарычную ролю гаспадара ў сям'і, нясу адказнасць за нашыя супольныя дзеяніні. Але адначасова я вельмі сучасны і ліберальны тыпах: мно посуд, гатую еху, куплю прадукты, выступаю міратворцам у нашых канфліктах, кахаю жонку і нават прыслухаўся да яе, калі

гэта тэрарычнае магчыма. Тым не менш, разам з іншымі мужчынамі я не застрахаваны ад маленкіх сямейных драмаў па самых нечаканых тэмах.

Самае крӯйднае, што можна падзеніць падчас назірання за іншымі сем'ямі, у наступным: ніхайні тут будзеш са сваім пункту гледжання ідзельным мужам, ты ўсё адно не ўратуешь ад дробных напрокоў тыпу: чаму не павесіў на гавіці на вешалку, чаму твае шкарпеткі ляжачы не на крэсле, а пад ім? А можа чалавек менавіта так усім практычна парадок? Пара-дак – гэта калі відома, дзе ляжыць тая ці іншай реч, а не тады, калі "дзеля парадку" спартовыя штаны, што надзяянаш штодні, штодні ж хаваюцца ў самую дзялінку на вешалку, чаму твае шкарпеткі ляжачы не на крэсле, а пад ім?

Для прадстаўнікоў моцнага полу засыды ёсьць сакральная фраза, якую нам гавораць у выпадку прайгравення слабасці і неадлавленых паводзін: "Ты ж мужчына!" Вы можаце ювіцы што небудзь падобнае ўдачынені да слабага полу? Звычайна слова "Ты ж жанчына!" носяць абразлівы альбо, ў лепшым выпадку, іранічны характар. У самых складаных і жорсткіх жыццёвых ситуаціях нават жанчынам гавораць: "Будзь мужчынай!" На працы гутістай істоты, якіх траба кахаць, песьціць і карміць, што сэнс свайго жыцця бачаць толькі ў тым, каб знайсці сабе любімага гаспадара – альбо 2. Такія ж людзі, як і мы, готовыя дзеяніць у грамадзянстве па мужчынскіх правілах і на скардзіца на сваю слабасць.

Абодва варыянты цалкам прыймальны, хадзь большасць жанчын на Зямлі літаральна да апошніх дзесяцігодзіньдзяў выбірала толькі першыя шлях. Калі ўжо вы пайшлі такай дарогай, то не прэтэндуіце на самастойнасць, а слухайцца свайго нарачонага (гаспадара), як гэта было тысяча годзіньнем. Жанчына, па сутнасці, ня мела сваёй сацыяльнай ролі, бо была ў грамадзіцай саўядомасці проста прыдаткам да мужчыны. Зараз "пекнія паненкі" набылі роўныя грамадзянскія права, гласуюць, абраюцца, але па-ранейшаму не жадаюць пазбяўляцца свайї слабасці – так зручней жыць. У дачыненіі да свайх недахопаў жанчыны прайаўляюць сапраўдную дыялектыку: там, дзе ім траба – галосаць, якія яны няшчасныя і слабыя істоты, у іншых выпадках – падкрэсліваюць сваю роўнасць і права. Яны нават стварылі свае партыі (найячней для таго, каб даказаць, што палі-

тычныя інтарэсы жанчын не супадаюць з палітычнымі інтарэсамі астатніх людзей).

Калі яны ўжо такія эманспацыяны, што ствараюць свае партыі, ніхайні даводзяць гэтыя працэсы да лагічнага канца – як у Амерыцы. Ніхайні расплюваюцца за нас у кавярнях, рамантуюцца нашыя аўтамабілі і плоцяць мужчынам аўтаменты.

Жанчыны! Вырашыце нарэшце